

Rif

RAČUNOVODSTVO
i financije

www.rif.hr

POREZNI ASPEKT POSLOVANJA OPG-ova

mr. sc. MILJENKA CUTVARIĆ
urednica savjetnica, HZRIFD

mcutvaric@rif.hr

Cestica, 19. veljače 2020.

Sadržaj predavanja:

- Propisi koji uređuju poslovanje i porezni aspekt poslovanja poljoprivrednih proizvođača – novine od 1.1.2019.
 - Upisnici poljoprivrednika/Upisnici OPG-a (važno zbog obveze plaćanja doprinosa)
 - Poljoprivrednici kao obveznici:
 - poreza na dohodak/ili dobit
 - PDV-a
 - Prodaja VPP, izdavanje računa, fiskalizacija
 - _____
 - Obvezni doprinosi poljoprivrednika
 - poljoprivrednici koji nisu upisani u RPO
 - poljoprivrednici upisani u RPO
 - obveznici poreza na dohodak
 - paušalisti
 - porez na dohodak plaćaju na temelju poslovnih knjiga
 - obveznici poreza na dobit
-

Propisi koji uređuju poslovanje OPG-a :

- Zakon o poljoprivredi, NN 118/18
 - primjena od 1.1.2019. → organizacijski oblici poljoprivrednih proizvođača
- Zakon o OPG-u, NN 29/18
 - primjena od 5. travnja 2018.
- **od 1.7.19.** Pravilnik o upisniku poljoprivrednika i Pravilnik o upisniku OPG-a, NN 62/19. → stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti
 - Pravilnik o prodaji VPP (NN 76/14)
 - Pravilnik o dopunskim djelatnostima na OPG-u (NN 76/14)
 - Kod prodaje VPP – važna primjena Zakona o trgovini

- **Osnovna djelatnosti**

- poljoprivreda

- **Dopunske djelatnosti na OPG-u** (proizvodne i uslužne djelatnosti povezane s poljoprivredom) :

- proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u (od sirovina iz vlastite proizvodnje uz kupnju do 50% sirovina drugih poljoprivrednih gospodarstava...)
- proizvodnja neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u
- pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u
 - Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Nar. nov., br. 85/15, 121/16. i 99/18
 - Zakon o pružanju usluga u turizmu, Nar. nov., br. 130/17.
- pružanje ostalih sadržaja i aktivnosti na OPG-u

- **Porezni propisi**

- Zakon o porezu na dohodak
- Zakon o porezu na dobit
- Zakon o PDV-u
- Zakon o doprinosima
- Pravilnici....

Poljoprivredni proizvođači – organizacijski oblici i porezne obveze

- **prema čl. 3. Zakon o poljoprivredi poljoprivredni proizvođači mogu biti organizirani kao:**
 - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)
 - samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo
 - → fizička osoba poljoprivrednik koja se za osobne potrebe bavi poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju
 - → poljoprivreda nije glavno ili jedino zanimanje
 - → ekonomska veličina gospodarstva je manja ili jednaka 3.000 eura
 - obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
 - trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te
 - druga pravna osoba

Prema Zakonu o OPG-u razlikuje se:

- Upisnik poljoprivrednika
 - fizička osoba koja samostalno obavlja poljoprivrednu djelatnost a nije se obvezna upisati u Upisnik OPG-ova
 - tj. OPG čija je ekonomska veličina manja od 3.000 Eura i nije obveznik poreza na dohodak
 - Obvezno osigurani na vlastiti zahtjev
- Upisnik OPG-ova
 - obveza upisa fizičke osobe koja samostalno obavlja poljoprivrednu djelatnost ako:
 - ima ekonomsku veličinu gospodarstva veću od 3.000 Eura (u kunskoj protuvrijednosti) i/ili
 - je obveznik poreza na dohodak ili dobit po osnovu poljoprivrede
 - Obvezno osigurani ako nisu osigurani po drugoj osnovi i/ili ako nisu korisnici mirovine
- Razlike prema Zakonu o doprinosima, na snazi od 1.1.2019.!

OPG

UPISNIK POLJOPRIVREDNIKA

ek. snaga < 3.000 EUR-a

nije upisan u RPO

osiguranje – dobrovoljno (postojeći se mogu ispisati)

UPISNIK OPG-A

- obvezno – ako je ek. snaga > 3.000 EUR-a i/ili je u RPO

- obvezno osiguranje ako nije osiguran po drugoj osnovi

- ako je osiguran po drugoj osnovi – doprinose plaća prema ostvarenom dohotku ili prema paušalnim razredima

Usklađivanje s odredbama Zakona o OPG-u

- upisani kao OPG u Upisnik poljoprivrednika – dužni su uskladiti svoj organizacijski oblik i status sukladno Zakonu o OPG-u šest mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika o upisniku OPG-a/Pravilnika o upisniku poljoprivrednika
- Agencija za plaćanje će OPG-e pozvati da radi usklađivanja podnesu zahtjev za upis sukladno Zakonu o OPG-u
- ako nositelj OPG-a ne podnese zahtjev na poziv, Agencija će donijeti rješenje po službenoj dužnosti o dodjeli organizacijskog oblika OPG-a

OPG - razlike u poreznom statusu

NIJE OBVEZNIK POREZA NA DOHODAK

ako ostvaruje primitke do 80.500 kn

- od prodaje VPP u neprerađenom stanju
- primici po osnovu potpore i poticaja za proizvodnju VPP (osim potpore za nabavu dugotrajne imovine – razgraničenje prema obračunu amortizacija)
- prema naplaćenim primicima 1.1. do 31.12.

obveza plaćanja doprinosa

- OPG upisan u upisnik prije 1.11.2010. → nije obveznik plaćanja doprinosa
- OPG upisan u upisnik nakon 1.11.2010. → obveznik plaćanja doprinosa

međutim izmjene od 1.1.2019.:

- OPG upisan u Upisnik poljoprivrednika – dobrovoljno osiguran (postojeći se mogu ispisati)

OBVEZNIK POREZA NA DOHODAK

ako ostvaruje primitke od prodaje

- VPP u neprerađenom stanju iznad 80.500
- prerađenih poljoprivrednih proizvoda (vino, rakija, pekmez, mesne prerađevine, sir...) – bez obzira na visinu primitaka
- ima dopunsku djelatnost – bez obzira na visinu primitaka

porez na dohodak može plaćati

- u paušalnom iznosu - ako primici nisu prešli 300.000 kn
- ili temeljem podataka iz poslovnih knjiga

obveznik plaćanja doprinosa

- ako je poljoprivreda jedino ili glavno zanimanje – osiguranje po osnovi poljoprivrede
- ako je poljoprivreda druga djelatnost (obavlja se uz radni odnos ili drugi obrt) – doprinosi se plaćaju prema visini ostvarenog dohotka ili paušalno (umirovljenik ne plaća doprinose ako je paušalista)

Razlike OPG - OBRT

OPG

- nije obveznik poreza na dohodak ako prodaju VPP u neprerađenom stanju do 80.500 kn
- nije obvezan izdavati račune za prodaju na OPG-u i tržnicama
- nema obvezu fiskalizirati račune za prodaju VPP na otvorenom
- računi za dopunsku djelatnost obveza fiskalizacije
- porez na dohodak (paušalno ili vođenjem poslovnih knjiga)
- obveznik PDV-a – vrijednosti isporuka iznad 300.000 kn

OBRT

- obveza upisa u RPO najkasnije 8 dana od početka obavljanja djelatnosti
- obveza izdavanja računa i za prodaju na tržnicama
- nema obvezu fiskalizirati račune za prodaju VPP na otvorenom
- porez na dohodak (paušalno ili vođenjem knjiga)
- obveznik PDV-a – vrijednost isporuka iznad 300.000 kn

OPG OBVEZNIK POREZA NA DOHODAK

Plaćanje poreza na dohodak i poslovne knjige

- → do određenog iznosa primitaka – mogućnost biranja načina plaćanja poreza na dohodak
- **primici OPG-a:**
 - **do 80.500** nije obveznik poreza na dohodak (važno: neprerađeni poljop.proiz.)
 - **od 80.501 do 300.000** može porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu
 - vodi evidenciju samo na Obrascu KPR (Knjiga prometa – upisuje sav promet, gotovinski i negotovinski, dnevno ažurno)
 - **iznad 300.000** dohodak utvrđuje temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - knjige: KPI, obrazac DI, obrazac TO, Knjiga prometa za naplatu u gotovini
 - obvezan ulazak u sustav PDV-a **tijekom godine odnosno od 1.1. sljedeće godine**
 - još i Knjige U-RA i I-RA i druge PDV evidencije

Poljoprivrednik obveznik poreza na dohodak

- Čl. 29. Zakon o porezu na dohodak
- „(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju.
- Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su: po toj osnovi obveznici PDV-a prema posebnom zakonu ili ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 80.500,00 kuna.”

Evidencija o proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda (VPP)

- OPG mora voditi Evidenciju o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji VPP → prema Pravilniku o upisniku OPG-a/Pravilniku o upisniku poljoprivrednika → bez obzira je li obveznik poreza na dohodak, i bez obzira vodi li knjige ili je paušalista
- nova evidencija – primjena od 1.7.2019.
- nositelj OPG-a popunjava propisani obrazac putem AGRONET-a najkasnije do 1. svibnja tekuće godine za proizvodnju i prodaju u prethodnoj godini prema uputama za vođenje evidencije koje objavljuje Agencija za plaćanje

-
- evidencija se vodi svaki dan tijekom kojeg je OPG imao prodaju VPP
 - dnevna evidencija vodi se u pisanom ili elektroničkom obliku u skladu s propisima kojim se uređuje područje trgovine
 - Zakon o trgovini, čl. 16. – nositelj OPG-a kao trgovac mora na prodajnom mjestu osigurati podatke o zaduženju i razduženju maloprodajnog mjesta, npr. u obliku knjige popisa (trgovačka knjiga)

EVIDENCIJA O POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI I PRODAJI VLASTITIH POLJOPRIVREDNIH
PROIZVODA

za godinu _____

Vrsta proizvoda	Proizvodni okvir	Količina proizvodnje u kg/lit/kom	Količina prodanih proizvoda u kg/lit/kom
	<i>za usjeve i nasade napisati ha za stoku napisati kom za ostalo napisati kg ili lit</i>	<i>upisati proizvedenu količinu</i>	<i>upisati prodanu količinu</i>

EVIDENCIJA O PRUŽENIM USLUGAMA OPG-a

za godinu _____

Vrsta usluge* (oznaka ili opis)	Broj evidentiranih usluga	Promet (u kunama)

Kako se utvrđuju primici OPG-a

- **primici** → sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju primjenom načela blagajne (od 1.1. do 31.12.)
- uključivo i potpore (sredstva iz fondova EU, državne potpore, potpore lokalne zajednice)
- **iznimno:**
 - ne primjenjuje se načelo blagajne u slučaju kada se iz sredstava potpore nabavlja dugotrajna imovine koja podliježe amortizaciji
 - u ovom slučaju primitak se iskazuje u visini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije te dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju (čl. 31. st. 7. Zakona o porezu na dohodak)
 - potpora za zemljište – primitak prema novčanom načelu
 - **Važno:** prema mišljenju MF, 20.3.2018. – razgraničenje prihoda i kod OPG-a paušaliste (primitak u visini pretpostavljenog iznosa amortizacije za određeno razdoblje)

Korištenje potpore

- Potporu poljoprivrednici mogu iskoristiti za kupnju domaćih životinja, bilja, sjemena i sadnog materijala, kupnju zemljišta, mehanizacije i opreme te kupnju, građenje ili opremanje objekata u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje ili prerade
- dobavljači mogu biti
 - pravne osobe – izdaju račun, moguće plaćanje gotovinom do 5.000 kn ili na žiro račun
 - obrtnici – izdaju račun, obvezno plaćanje na žiro račun obrtnika (**izmjene Pravilnika o porezu na dohodak – od 1.1.2020. - obrtnicima se može do 5.000 kn platiti u gotovini**)
 - drugi OPG – izdaje račun ili otkupni blok - plaćanje na žr ili do 5.000 kn u gotovini)
 - građani – otkup imovine, mogućnost plaćanja u gotovini temeljem kupoprodajnog ugovora (npr. kupnja zemljišta, rabljene mehanizacije) – voditi računa o Zakonu o sprečavanju pranja novca...

-
- o primljenim državnim potporama (uključivo i potporu iz programa EU) i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i iznosima obračunate amortizacije **porezni obveznici moraju osigurati posebnu evidenciju i to:**
 - evidencija o primljenim potporama
 - evidencija o nabavi i stavljanju u upotrebu dugotrajne imovine te
 - o obračunanoj amortizaciji i
 - iskazanom prihodu u visini obračunane amortizacije
 -

 - **Važno:** prema mišljenju MF od 20.3.2018
 - ako OPG plaća paušalni porez na dohodak ili nije u RPO– primitak po osnovu potpore iskazuje se u iznosu pretpostavljene amortizacije sredstava za koja je primljena potpora

Primjer: Potpora za nabavu DI

- u V. mjesecu 2019. nabavljen je traktor nabavne vrijednosti 100.000 kn i istom mjesecu stavljen u upotrebu
- ukupna nabavna vrijednost traktora financirana je iz potpore koja je OPG-u doznačena u travnju 2019. g.
- potpora se iskazuje kao primitak u razdoblju obračuna amortizacije i u visini koja se odnosi na dio koji se financira iz potpore
- npr.
 - nabavna vrijednost traktora 100.000 kn
 - stopa amortizacije 25% (4 godine) = iznos otpisa 25.000 godišnje
 - financirano iz potpore pa se iskazuje primitak u visini 25.000 kn kroz razdoblje obračuna amortizacije (u 2019 g. $25.000/12 \times 6$ mjeseca = 12.500 iznos amortizacije za 2019 i u toj visini se iskazuje primitak po osnovu potpore)

OPG plaća paušalni porez na dohodak (5 razina)

OSTVARENI UKUPNI PRIMICI	GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA	GODIŠNJI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK stopa 12%	MJESEČNI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK (BEZ PRIREZA)
od 0,00 do 85.000,00	12.750,00	1.530,00	127,50
od 85.000,01 do 115.000,00	17.250,00	2.070,00	172,50
od 115.000,01 do 149.500,00	22.425,00	2.691,00	224,25
od 149.500,01 do 230.000,00	34.500,00	4.140,00	345,00
od 230.000,01 do 300.000,00	45.000,00	5.400,00	450,00

-
- Godišnji paušalni porez na dohodak utvrđuje PU rješenjem
 - Plaća se tromjesečno – do posljednjeg dana svakog tromjesečja
 - **Olakšica**
 - **25% godišnjeg paušalnog poreza** – za djelatnost na potpomognutom području I. skupine i području Grada Vukovara te otocima prve skupine
 - npr.
 - na području I. skupine za prihode do 85.000 kn godišnja obveza poreza na dohodak je 382,50 kn (1.530 x 0,25)

Obrazac PO-SD - Izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti

- na temelju iskazanih podataka o prometu iz Obrasca KPR, najkasnije **petnaest (15) dana po isteku kalendarske** godine OPG treba Poreznoj upravi podnijeti **izvješće** o paušalnom dohotku od poljoprivrede i uplaćenom paušalnom porezu i prirezu poreza na dohodak na Obrascu PO SD
- do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu

OPG - obveznik poreza na dohodak – vodi poslovne knjige

GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA	STOPA
Za ostvareni dohodak 2018. do 210.000 kn 2019. do 360.000 kn	24% + prirez
2018. iznad 210.000 kn 2019. Iznad 360.000 kn	36% + prirez

OPG – vodi poslovne knjige

- primici/izdaci – sva pravila kao kod obrtnika
- nositelj OPG-a **za sebe osobno i za zaposlene u OPG-u (ali ne za članove OPG-a)** kao izdatke može evidentirati sve iznose koji su kao neoporezivi propisani za radnike kod poslodavca prema čl. 7. Pravilnika o porezu na dohodak
 - dnevnice
 - otpremnina za odlazak u mirovinu
 - jubilarne nagrade (1.500 za 10 godina poslovanja OPG-a, 2.000 za 15 godina, 2.500 za 20 godina itd.)
 - regres, božićnica (ukupno 3.000 kn)
 - nagrada za rezultate rada (5.000 kn)
 - prehrana (5.000 kn paušalno ili 12.000 kn prema računima)
 - plaćanje vrtića za djecu nositelja OPG-a ili djecu zaposlenog radnika
 - troškovi školovanja radnika ili nositelja
 - stipendija redovnim studentima i učenicima srednje škole (1.750 kn neoporezivo)
 - premije dopunskog i dodatnog zdravstveno osiguranje do 2.500 kn
 - premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (do 6.000 kn godišnje)
 - itd.....

OPG OBVEZNIK POREZA NA DOBIT

OPG OBVEZNIK POREZ NA DOBIT

- Dobrovoljno ili obvezno
- **novo** od 1.1.2020. izmjene Zakona o porezu na dobit
 - OPG obveznik poreza na dobit po sili Zakona – jedini kriterij ukupan prihod veći od 7,5 mil kn
- **staro:**
 - primitak veći od 3 mil kn ili
 - ako ispunjava dva od tri uvjeta:
 - dohodak veći od 400.000 kn
 - vrijednost DI iznad 2 mil kn
 - zapošljava više od 15 radnika

Zakon o porezu na dobit

→ Stopa poreza na dobit:

- 12% - ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi **do 7,5 mil. kn (novo od 1.1.2020., ranije je prag bio 3 mil kn)** ili
- 18% - ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi **jednaki ili veći od 7,5 mil. kn**
- Obveznik poreza na dobit plaća doprinose za 2019.g. na osnovicu 9.292,80 (poduzetnička plaća)

→ Porezni obveznik koji u prethodnom poreznom razdoblju nije ostvario prihode veće od 7,5 mil. kn može poreznu osnovicu utvrditi prema novčanom načelu

- pod uvjetom da i PDV plaća prema novčanom načelu

UPIS U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-A

Registar obveznika PDV-a – obveza prijave

- Ako OPG tijekom godine ostvari vrijednost isporuke dobara i usluga iznad 300.000 → obveza upisa u registar obveznika PDV-a od 1. sljedećeg mjeseca
- vrijednost isporuka →
 - uključivo i nenaplaćene isporuke
 - bez iznosa primljenih po osnovu poticaja i potpore

Primjer:

- nositelj OPG-a ima još i obrt za ugostiteljsku djelatnost i u sustavu je PDV-a
- ako od poljoprivrede nije ostvario prihod veći od 300.000 kn – za prihod od poljoprivrede može plaćati paušalni porez na dohodak
- ali na sve obračunava PDV, ukupan promet evidentira u knjizi I-RA
- u ovom slučaju porez na dohodak plaća po dvije osnove
 - od samostalne djelatnosti obrta – temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - od poljoprivrede - paušalno

PDV

OPG nije u sustavu PDV-a

- vrijednost isporuka u prethodnoj godini (ili tijekom 2020. godine) manja od 300.000 kn
- za transakcije s EU – mora se registrirati za potrebe PDV-a – mora zatražiti PDV identifikacijski broj u slučaju:
 - stjecanja dobara iz druge države članice iznad praga stjecanja
 - korištenja usluga s prijenosom porezne obveze

OPG u sustavu PDV-a

- ako je vrijednost isporuka (bez potpore) u prethodnoj godini (ili tijekom 2020. godine) bila iznad 300.000 kn – obveza upisa u registar obveznika PDV-a
- na isporuke obračunava PDV
 - stope 5%, 13% ili 25%
- ima pravo na odbitak pretporeza
- PDV može plaćati prema:
 - naplaćenim naknadama
 - izdanim računima
- za transakcije s EU mora imati PDV identifikacijski broj

Nabave iz EU – obveza obračuna PDV-a

- npr. nabava dugotrajne imovine od poreznog obveznika iz druge države članice
- obveza obračuna PDV-a ovisi o tome je li OPG obveznik PDV-a
- **ako OPG nije obveznik PDV-a**
 - za vrijednost nabave dobara iz drugih država članice do 77.000 kn ne plaća PDV u RH, dobavljač će zaračunati PDV
 - iznad 77.000 kn mora zatražiti PDV identifikacijski broj, obveznik je plaćanja PDV-a na stjecanje dobara iz druge države članice
- **OPG u sustavu PDV-a**
 - treba imati PDV identifikacijski broj
 - dobavljaču se deklarira kao porezni obveznik koji plaća PDV na stjecanje dobara iz druge države članice
 - obveza obračuna PDV-a na stjecanje bez obzira na vrijednost nabave

-
- OPG u sustavu PDV-a
 - mogućnost korištenja pretporeza – nabave za potrebe djelatnosti i istovremeno za potrebe domaćinstva (npr. režijski troškovi) – mogućnost podjele pretporeza prema ključu podjele na dio za djelatnost koji se može odbiti kao pretporez

PRODAJA VLASTITIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA OPG-A

Poljoprivredni proizvodi

- Važna definicija poljoprivrednih proizvoda
 - **prema Zakonu o poljoprivredi**
 - proizvodi bilinogojstva i stočarstva te proizvodi prvog stupnja njihove prerade
 - popis PP – Prilog 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
 - prerađeni poljoprivredni proizvodi - proizvodi dobiveni preradom poljoprivrednih proizvoda - prema Prilogu II. Uredbe (EU) br. 510/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014.
 - definicija važna zbog propisa o izdavanju računa i fiskalizaciji
 - **prema čl. 29. Zakonu o porezu na dohodak**
(NN 115/16., 106/18. i 121/19.)
 - izuzeto od oporezivanja do 80.500 samo prodaja poljop. proizvoda u neprerađenom stanju

-
- OPG je pri prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda koji su hrana **dužno postupati sukladno propisima o hrani.**

Evidencija o prodaji VPP

- OPG može vlastite poljoprivredne proizvode prodavati na tržištu (krajnjim potrošačima, pravni osobama – otkupljivačima) **samo ako je upisano u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik OPG-a (sukladno čl. 16. Zakona o OPG-u)**
- način i uvjete prodaje te način vođenja evidencije o proizvodnji i prodaji od 1.7.2019. propisano je **Pravilnikom o upisniku OPG-u i Pravilnikom o upisniku poljoprivrednika, NN 62/19.**
 - prestao važiti Pravilnik o prodaji VPP proizvedenih na OPG-u, NN 75/14 i 82/14
- obveznici vođenja svi OPG-i bez obzira vode li ili ne evidenciju prema poreznim propisima
- evidencija se mora čuvati najmanje dvije godine

Nova evidencija – primjena od 1.7.2019.

Evidencija o poljoprivrednoj proizvodnji i prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda za 2019. godinu

Vrsta proizvoda	proizvodni okvir	količina proizvodnje u kg/l/kom	količina prodanih proizvoda u kg/l/kom
Krumpir	2 ha	5.000 kg	4.890 kg
cikla	1 ha	500 kg	490 kg
mrkva	0,3 ha	450 kg	450 kg
kravlje mlijeko	20 komada	5.000 lit	5.000 lit

Evidencija o prodaji VPP

1. evidencija propisana Pravilnikom o upisniku OPG-a/Upisniku poljoprivrednika

2. evidencija prema Zakonu o trgovinu

- nositelj ili član OPG-a **smatra se trgovcem** kada VPP prodaje na malo izvan prodavaonica (na štandovima, klupama na tržnicama na malo, sajmovima, izložbama, u proizvodnim objektima OPG-a)
- čl. 16. Zakona o trgovini
 - OPG kao trgovac mora nadležnom inspektoru osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu na temelju isprava iz kojih se može spoznati poslovni događaj
 - isprave o robi u prodajnom objektu moraju imati osobito podatke o:
 - imenu ili nazivu dobavljača
 - broju isprave o zaduženju i razduženju robe
 - nazivu, mjernoj jedinici i količini robe
 - prodajnoj cijeni robe
 - promjeni prodajne cijene robe

Prodaja VPP – izdavanje računa i fiskalizacija

Prodaja VPP	OPG nije obveznik poreza na dohodak (ispod 80.500)	OPG – obveznik poreza na dohodak (paušališta ili vodi poslovne knjige)
PODUZETNICIMA (PRAVNIM I FIZIČKIM OSOBAMA) = PRODAJA NA VELIKO	<ul style="list-style-type: none"> - nema obveze izdavanja računa - kupac sam izdaje otkupni blok ili skladišnu primku - naplata u gotovini bez ograničenja - vodi evidenciju o primicima (nije propisan oblik) - vodi Evidenciju o proizvodnji i prodaji VPP 	<ul style="list-style-type: none"> - obveza izdavanja računa (sadržaj propisan čl. 79 ZPDV-u) - Za prodaju na OPG-u, tržnicama i otvorenim prostorima nema obveze fiskalizacije međutim, obveza je naplate na žiro račun - vodi Evidenciju o proizvodnji i prodaji VPP
KRAJNJIM POTROŠAČIMA = PRODAJA NA MALO	<ul style="list-style-type: none"> - nema obveze izdavanja računa (čl. 64 OPZ-a) - vodi evidenciju o primicima (nije propisan oblik evidencije) - vodi Evidenciju o proizvodnji i prodaji VPP 	<ul style="list-style-type: none"> - nema obveze izdavanja računa za prodaju na OPG-u, tržnicama i otvorenim prostorima (čl. 64 OPZ-a) - fiskalizacija – NE, u slučaju kada nema obveze izdavanja računa i kod prodaje na tržnicama i otvorenim prostorima (čl. 5. Z. o fiskalizaciji) - vidu Evidenciju o proizvodnji i prodaji VPP

sadržaj računa

- OPG obveznik poreza na dohodak (paušalista ili vodi poslovne knjige)
- propisano Zakonom o PDV-u (čl. 79)
- ako nije u sustavu PDV-a, napomena na *računu* „**oslobođeno PDV-a temeljem čl. 90. Zakona o PDV-u**”

eRačun

- **Pitanje:**

- Škola nabavlja poljoprivredne proizvode za potrebe školske kuhinje od OPG-a
- OPG prema poreznim propisima nije obveznik poreza na dohodak jer ostvaruje godišnje prihode ispod 80.500,00 kn, te nije obvezan izdavati račune. Škola je do sada od ovog poljoprivrednika otkupljivala proizvode na temelju otkupnog bloka. Može li škola i nadalje poljoprivredne proizvode od OPG-a koji nije porezni obveznik otkupljivati putem otkupnog bloka i plaćati u gotovom novcu kako to dopuštaju porezni propisi.

- **Odgovor Min. gospodarstva, poduzetništva i obrta**

- ako je prethodila javna nabava – ponuda ili narudžbenica OPG mora izdati eRačun

Izuzeće od obveze izdavanja računa

- Opći porezni zakon, NN 115/16. i 106/18
- Članak 64.
-računi se **ne moraju** ispostavljati ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom OPG-u **izravno prodaju krajnjem potrošaču** u:
 - proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
 - ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.
 - (**ali** kod prodaje u okviru trgovačkih centara i sl. zatvorenih prostora – propisana je obveza izdavanja računa i obveza fiskalizacije)
- Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču koja se obavlja na neki od sljedećih načina:
 - na štandovima i klupama na tržnicama na malo
 - na štandovima i klupama izvan tržnica na malo

OPG obveznik poreza na dohodak - obveznik fiskalizacije

- čl. 5. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12 i 115/16 i 106/18)
 - OPG nije obveznik fiskalizacije u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima
- za ostali promet
 - obveza fiskalizacije (osim u slučaju kada nema obveze izdavanja računa)
 - od 1.7.2017. – i za paušaliste propisana obveza fiskalizacije izdavanja računa putem elektroničkih naplatnih uređaja
 - kao obveznik fiskalizacije
 - obveza prijave poslovnih prostora
 - obveza izrade internog akta o načinu izdavanja računa

Poljoprivredni proizvodi - trošarinski proizvodi

- vino, rakija
- Upis u upisnik destilatera (Ministarstvo poljoprivrede)
- Upis u upisnik dopunskih djelatnosti
- Registracija objekta koji obavlja djelatnost s hranom
- Upis u registar trošarinskih obveznika
 - **izvan sustava odgode** - plaćanje trošarine u trenutku proizvodnje trošarinskih proizvoda
 - **u sustavu odgode** – plaćanje trošarine u trenutku otpreme trošarinskih proizvoda iz trošarinskog skladišta
 - obveza dostavljanja izvješća Carinskom uredu (mjesečno izvješće MI-AL)
 - obveza označavanja proizvoda markicama MF za pakiranja od 0,25 do 5,0 litara (osim vina koje se označava na način kako je to propisano Zakonom o vinu, NN 32/19)

OBVEZNI DOPRINOSI POLJOPRIVREDNIKA

Obvezno mirovinsko osiguranje poljoprivrednika

čl. 10. Zakona o mirovinskom osiguranju NN 157/13.- 115/18.

- obvezno su osigurani poljoprivrednici **obveznici poreza na dohodak/dobit po osnovi obavljanja poljoprivredne djelatnosti**

čl. 11. Zakona o mirovinskom osiguranju

- Obvezno su osigurane osobe koje obavljaju poljoprivrednu i šumarsku djelatnost **kao jedino ili glavno zanimanje**, a upisane su u upisnik OPG-a u svojstvu nositelja ili člana OPG-a
- ne smatra se da obavljaju poljoprivredu kao jedino ili glavno zanimanje ako su
 - obvezno osigurani po drugoj osnovi (radni odnos ili obrt)
 - na redovnom školovanju
 - korisnik mirovine (osim korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ili korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad).
 - stariji od 65 godina života

čl. 11.a Zakona o mirovinskom osiguranju

- osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika – osiguranje dobrovoljno (osiguranje se uspostavlja od dana podnošenja zahtjeva, a najranije od 1. siječnja godine u kojoj je podnesen zahtjev)

OBVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA OVISI O STATUSU POLJOPRIVREDNIKA

- a) ako se djelatnost poljoprivrede obavlja **kao jedina ili glavna djelatnost**
→ poljoprivrednik je obvezno osiguran kao poljoprivrednik
- b) ako se djelatnost poljoprivrede obavlja uz radni odnos, uz školovanje ili uz mirovinu
→ osiguranje po osnovu druge djelatnosti

OBVEZNI DOPRINOSI POLJOPRIVREDNIKA ZA 2020. GODINU

a) Samostalna djelatnost poljoprivrede – poljoprivreda jedino ili glavno zanimanje

	POLJOPRIVREDNIK/osnovica za doprinose	Mirovinski	Zdravstveni	Godišnji iznos	Obveznik obračuna	Rok plaćanja
1.	koji nije obveznik poreza na dohodak niti je upisan u OPG $0,38 \times 8.742,00 = 3.321,96$ (iznimno ako je stariji od 65 godina ne plaća zdravstveni doprinos)	–	7,5% 249,15 kn	2.989,80	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
2.	koji nije obveznik poreza na dohodak ali je upisan u Upisnik poljoprivrednika $0,38 \times 8.742,00 = 3.321,96$	10% 332,20	–	3.986,40	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
3.	koji nije obveznik poreza na dohodak ali je upisan u OPG kao nositelj ili član (čl. 88.c Zakona) $0,38 \times 8.742,00 = 3.321,96$ (iznimno ako je stariji od 65 godina ne plaća zdravstveni doprinos)	10% 332,20	7,5% 249,15	6.976,20	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
4.	Obveznik poreza na dohodak $0,55 \times 8.742,00 = 4.808,10$	20% 961,62	16,5 793,34	21.059,52	Osiguranik JOPPD	do 15. u mjesecu za prethodni
5.	Paušalista $0,40 \times 8.742,00 = 3.496,80$	20% 699,36	16,5 576,97	15.315,96	Po rješenju	do 15. u mjesecu za prethodni
6.	Obveznik poreza na dobit $1,10 \times 8.742,00 = 9.616,20$	20% 1.923,24	16,5 1.586,67	42.118,92	Osiguranik JOPPD	Pri isplati poduzetničke plaće ako se ne isplaćuje do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni

Mirovanje obveze plaćanja doprinosa

- → poljoprivrednik nije obavezan plaćati doprinose za razdoblje:
 - kada koristi bolovanje preko 42 kalendarska dana
 - ozljeda na radu od prvoga dana
 - komplikacije u trudnoći i
 - rodiljni i roditeljski dopust i dr.)
- ako osiguranik nije podmirio obvezu doprinosa – ne može ostvariti pravo na naknadu plaće, ali obveza doprinosa mu miruje

POLJOPRIVREDA KAO DRUGA DJELATNOST

ako poljoprivrednik obavljanje djelatnost poljoprivrede a osiguran je po drugoj osnovi:

- po osnovi radnog odnosa
- obrta ili slobodnog zanimanja

→ Obveznik je plaćanja doprinosa po osnovu druge djelatnosti

- **a) OPG – vodi poslovne knjige**

- porez na dohodak – razlika primitaka i izdataka (KPI)
- osnovica za doprinose – ostvareni dohodak (ili dobit) utvrđen po godišnjoj poreznoj prijavi **ali najviše do 68.1878,60** kn/godišnje
- obveza dospijeva danom podnošenja godišnje porezne prijave (DOH obrazac) – obračun radi sam porezni obveznik (sastavlja obračunsku ispravu)

- **b) OPG – paušalista**

- → obveza poreza i doprinosa prema razredima ovisno o ostvarenom dohotku
- → **nositelj u mirovini ne plaća doprinose ako porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu**

b) Poljoprivreda kao druga djelatnost (uz radni odnos, mirovinu ili obrt)

	POLJOPRIVREDNIK/osnovica za doprinose	Mirovinski	Zdravstveni	Godišnji iznos	Obveznik obračuna	Rok plaćanja
1.	Obveznik poreza na dohodak/dobit – osnovica = ostvareni dohodak/dobit utvrđen po godišnjoj poreznoj prijavi ali najviše do 68.187,60	10%	7,5%	Prema ostvarenom dohotku	Po poreznoj prijavi sam porezni obveznik sastavlja obračunsku ispravu	Danom podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak
2	Poljoprivreda koja se obavlja uz radni odnos od koje se porez plaća u paušalnom iznosu – prema razredima ostvarenih ukupnih primitaka:	10%	7,5%		Po rješenju	15 dana od uručenja rješenja
	razredi:	mirovin mjeseč	zdravstv. mjeseč.	godišnja obveza za doprinose	porez na dohodak bez prireza stopa 12%	godišnja obveza porez i doprinosi bez prireza
	od 0 do 85.000 – osnov. 12.750	127,50	79,70	2.486,40	127,50	4.016,40
	85.000 do 115.000 – osnov. 17.250	172,50	107,81	3.363,72	172,50	5.433,72
	115.000 do 149.500 – osnov. 22.425	224,25	140,16	4.378,20	224,25	7.069,20
	149.500 do 230.000 – osnov. 34.500	345,00	215,62	6.727,44	345,00	10.867,44
	230.000 do 300.000 – osnov. 45.000	450,00	281,25	8.775,00	450,00	14.175,00
	Napomena: Umirovljenik nije obveznik plaćanja doprinosa ako porez plaća paušalno					

POLJOPRIVREDNICI - KORISNICI MIROVINE

- **Nisu obveznici plaćanja doprinosa**
 - ako nisu obveznici poreza na dohodak
 - ako porez na dohodak plaćaju u paušalnom iznosu
- **Obveznici plaćanja doprinosa**
 - ako su od poljoprivrede obveznici poreza na dohodak/ili dobit
 - doprinose plaćaju kao za drugu djelatnost → osnovica je ostvareni dohodak/dobit, ali maksimalna osnovica za
 - 2019. g. = 65.894,40 kn
 - 2020. g. = 68.187,60 kn
 - stope: mirovinsko 10% , zdravstveno 7,5%

POLJOPRIVREDNICI - UČENICI ILI STUDENTI

- UVJETNO OSLOBOĐENJE: Učenci i studenti koji se redovito školuju, te uz redovno školovanje obavljaju djelatnost poljoprivrede, ali obavljanjem djelatnosti poljoprivrede (tj. upisom u upisnik OPG-a) **ne stječu status osiguranika** i ne plaćaju obvezne doprinose.
- međutim, ako je učenik/student od djelatnosti poljoprivrede **porezni obveznik** (bilo da porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ili na temelju poslovnih knjiga), **tada je obveznik plaćanja doprinosa**

OSOBE KOJE SU UPISANE KAO ČLANOVI OPG-A

ČLANOVI OPG-a UPISANI U UPISNIK

- obvezno osigurani osim ako su osigurani po drugoj osnovi, umirovljenici ili se redovno školuju
- obveza plaćanje doprinosa
 - kao za poljoprivrednika koji nije porezni obveznik
 - najniža osnovica
 - za 2020. g. → 3.321,96 mjesečno
 - stope 10% i 7,5%
- članovi OPG-a upisani u upisnik mogu s nositeljem OPG-a sklopiti ugovor o radu (= radni odnos)

UGOSTITELJSKE I TURISTIČKE USLUGE NA OPG-U

specifičnosti u oporezivanju

Ugostiteljske i turističke usluge

- **Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 85/15 - 98/19) – na OPG-u mogu se pružati ugostiteljske usluge i to:**
 - pripremanje i usluživanje jela, pića i napitaka iz pretežito vlastite proizvodnje za najviše 80 izletnika istodobno
 - usluživanje (kušanje) mošta, vina, voćnih vina, alkoholnih pića te domaćih narezaka iz vlastite proizvodnje za najviše 80 izletnika istodobno
 - usluge smještaja u sobi, apartmanu, ruralnoj kući za odmor do najviše deset soba, odnosno za 20 gostiju istodobno
 - usluge smještaja u kampu

- **Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19 i 98/19)**
 - na OPG-u se mogu pružati turističke usluge radi odmora i rekreacije turista
 - i to: poljoprivredne, šumarske, športsko-rekreativne, edukativne i slične aktivnosti vezane uz OPG
 - sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima: berba voća i povrća, ubiranje ljetine, lov, ribolov jahanje, pješačenje itd.

Porezne obveze OPG-a kod pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga

- Pružanje turističkih i ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu smatra se samostalnom djelatnošću izjednačenom s obrtom
 - obveza upisa u RPO u roku 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
 - dohodak se utvrđuje
 - paušalno (prihodi do 300.000) ili
 - kao razlika između primitaka i izdataka nastalih u poreznom razdoblju na temelju poslovnih knjiga
- Iznimno ako domaćinstvo pruža samo usluge smještaja u sobama, apartmanima ili u kampovima bez pružanja usluga prehrane
 - radi se o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu
 - oporezuje se kao dohodak od imovine
 - može se oporezivati paušalno prema Pravilniku o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu (NN 1/19 i 1/20) – po krevetu ili smještajnoj jedinici
 - visinu paušalnog poreza utvrđuje grad/općina – ne može iznositi manje od 150 niti više od 1.500 (ako JLS ne utvrdi iznos – 750 kn/krevetu)
 - samo ako nije obveznik PDV-a po osnovu najma....

Treba razlikovati:

- **pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u**
 - čl. 39. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti – Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u
 - oporezivanje kao dohodak od djelatnosti
 - paušalno ovisno o razredima ostvarenih primitaka (prag 300.000 kn)
 - temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - obveza izdavanja računa i obveza fiskalizacije
- **pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu**
 - čl. 30 Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu
 - oporezivanje kao dohodak od imovine
 - paušalno po krevetu (prag 300.000 kn)
 - temeljem podataka iz poslovnih knjiga
 - obveza izdavanja računa - nema obveze fiskalizacije

Obveza izdavanja računa i fiskalizacija

- OPG koji obavlja dopunsku djelatnost za svaku isporuku mora izdati račun
- za ugostiteljsku i turističku djelatnost - obveza i način izdavanja računa propisani:
 - Zakonom u ugostiteljskoj djelatnosti
 - Zakonom o pružanju usluga u turizmu
 - Općim poreznim zakonom
 - Zakonom o PDV-u (bez obzira je li ili nije u sustavu PDV-a)
 - Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom
- evidencija prometa u Knjizi prometa ili u Knjizi primitaka i izdataka ovisno o poreznom statusu OPG-a
- boravišna pristojba – paušalno
- naplata usluga:
 - od građana → u gotovini (obveza fiskalizacije)
 - od pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost → na žiro-račun OPG-a (od 1.1.2020. dopuštena naplata u gotovini do 5.000 po jednom računu)

Rekapitulacija - Računi, fiskalizacija, poslovne knjige

- **OPG, upisan u RPO**
 - Prodaje isključivo svoje proizvode (vino, rakiju, ulje, voće, povrće, voćne namaze)
- Prodaja krajnjim potrošačima (građanima)
 - Nema obveze izdavanja računa za prodaju na OPG-u, otvorenim prostorima i tržnicama – prema tome nema ni obveze fiskalizacije
- Prodaja pravnim osobama i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost
 - Obveza izdavanja računa
 - plaćanje u gotovini do 5.000 kn po računu – obvezna fiskalizacija
 - na žiro račun – nema fiskalizacije
- Prodaja putem interneta
 - Naplata karticom – fiskalizacija
 - Naplata pouzećem – oslobođeno obveze fiskalizacije
- Poslovne knjige
 - Paušalista – vodi knjigu prometa
 - Obveznik poreza na dohodak prema poslovnim knjigama – vodi sve knjiga kao obrtnik